

Projekt: Förstudie av vattenförbättrande åtgärder inom Kärrabo Kustvårdsförening.

Sida 1 av 4

Delprojekt: På väg mot Lafsekullabäckens mynningsdelta

Nr på karta: 10

Datum: Reviderat 2015-05-10

Markägare:?

Åtgärd: Kulvertering, ta bort körvägar mellan holmar/cirkulation, pumpa vatten/cirkulation, muddra, genomströmning, magasinera, fördröja, våtmark, sedimentfälla/fosforfälla/fosfordamm, kalkdike, två-stegsdike. (Markeras med färg)

Positionsbestämning med hjälp av GPS: Lat: 56,36987

Long: 16,07686

Beskrivning av delprojektet med förslag till åtgärder och förväntat resultat

Fotodokumentation: Delprojekt 10 presenteras i en kavalkad av 31 bilder från Lafsekullabäckens mynningsdelta – bilderna 21 till 31 – som visar bäckens kraftigt strömmande vatten och med riklig förekomst av olika arter av nateväxter i mynningsdeltat i den delvis instängda och grunda innersta viken av Kalmarsund inom projektområdet via det öppna vattenförande diket/bäcken upp till E22:an – bilderna 5-20 samt även väster om E22:an – bilderna 2-4. Bildkavalkaden blir till en resa i västlig riktning, dels för att få en uppfattning om den omgivande land- och vattenmiljön för projektets genomförande, men även mängden vatten som återfinns i bäcken för att om möjligt kunna magasinera och fördröja vattnet uppströms Lafsekullabäcken öster om E22:an.

Bild 2 ger ett perspektiv som sträcker sig både söderut utmed E22:an, men även i västlig riktning med betydande areal av vidsträckt omgivande åkermarker. Bilderna 3-5, visar hur och på vilket sätt som Lafsekullabäcken passerar via rör genomföring under E22:an. Röret är lite drygt halvfullt vid dokumentationstillfället 2015-03-13, så det torde finnas en viss möjlighet att fördröja och magasinera viss mängd vatten uppströms, vilket även bäckravinens djupa kanter ger stöd för.

Bild 14 visar en spång som går till den röda fastighet, som är omnämnd i delprojekt 09/bild 10. I det öppna diket/bäcken vid denna spång förekommer det yngel/mindre fiskar, som barnen i familjen tycker är intressanta att studera. Det låg en barnhåv alldeles intill spången, vilket styrker föräldrarnas berättelse.

Bild 17 - utgör entrébilden till Lafsekullabäckens mynningsdelta, som markerar den östligaste gränsen för vattenförbättrande åtgärder.

Beskrivning av delprojektet med förslag till åtgärder och förväntat resultat

Bilderna 6 – 16 har dels som syfte att visa på den förhållandevis utsträckta längden av Lafsekullabäcken öster om E22:an samt det helt avgörande och dominanta inslaget av åkermark som omger bäcken. Föregående års skörd har utgjorts av majs, förmodligen fodermais.

Öster om bild 16 och söder om bild 17 övergår åkermarken via en begränsande stenmur till ängs-/betesmark.

Beskrivning: Lafsekullabäcken är just en bäck, men som till sin struktur och morfologi öster om E22:an är mer att betrakta som ett dike än en bäck, vars längd bedöms till drygt 800 meter lång. Med hänsyn tagen till vad som sagts under avsnittet ”fotodokumentation” med erforderliga kommentarer, vilket även bildkavalkaden med sina 31 bilder ger stöd för måste Lafsekullabäcken ta omhand och leda betydande mängder ytvatten från åkermark söder, väster och öster om E22:an, men även norr och söder om sin egen sträckning genom jordbrukslandskapet till den innersta grunda och delvis instängda viken av Kalmarsund.

Bilderna – 21 till 31 – tagna från Lafsekullabäckens mynningsdelta visar bäckens kraftigt strömmande vatten och med riklig förekomst av olika arter av nateväxter i mynningsdeltat, vilket ger stöd för, att vattnet i bäcken/diket innehåller stora mängder närsalter och då främst fosfor, men uppvisar även en viss grad av försurning, där pH-värdet vid provtillfället 2014-12-05 var 6.17 (referensvärde 7.0).

Vattenmängderna i det öppna diket/bäcken har i stort sett varit desamma vid de tre tillfällen 2014-11-16, 2015-12-05 och 2015-03-13, då projektområdet besökts.

Öster om bild 16 och söder om bild 17 övergår åkermarken via en begränsande stenmur till ängs-/betesmark, vilket rimligen innebär att föreslagna åtgärder bör placeras/förläggas mellan bilderna 13-16, söder om Lafsekullabäckens sträckning, där det tyvärr återfinns produktiv åkermark som visualiserar den tilltänkta platsen och som med fördel skulle kunna användas för en våtmark à la Sloalycke som kan studeras på länken http://www.kustmiljogruppen.org/ny/wp-content/uploads/2015/01/ÅTGÄRD-14_FÖRSLAG-2-A1-VY.pdf och omfatta följande tre helt avgörande vattenförbättrande åtgärder även med fokus på/mot fauna – fiskelekplats, sediment/fosforfälla, våtmark med potential till att magasinera och fördröja flödet i Lafsekullabäcken via en damm för bevattning, vilket även möjliggör recirkulering av närsalter.

Beskrivning av delprojektet med förslag till åtgärder och förväntat resultat

<u>Åtgärd:</u>	<u>Area:</u>	<u>Volym:</u>	<u>Maxdjup:</u>	<u>Medeldjup:</u>	<u>Schaktvolym:</u>
# Fisklekplats/ översväm- ningszon	0.1 ha	460 m ³	0.7 m	0.5 m	3 700 m ³
# Sedimentfälla					410 m ³
# Våtmark	0.15 ha	525 m ³	0.9 m	0.4 m	1 500 m ³

I det projekt som pågår i Grisbäcken – steg 2 finns det tankar på att skapa någon form av ”artificiell meandring” via nedslagna pålar av ålbottengarn-modell i bäcken/diket, vilket magasinerar och fördröjer ytvattnet från omgivande åkermark till ett kontinuerligt vattenflöde, utan alltför stora svängningar även med tanke på vattennivån i diket. Detta genererar bättre förutsättningar för omhändertagande av närsalter med tyngdpunkt på främst fosfor och sediment av jordpartiklar av naturen själv.

”I dagsläget är det ett starkt fokus på fosfor i EU:s vattendirektiv och fler åtgärder behöver göras för att behålla matjord och fosfor på plats i åkermarken, där nu föreslagna åtgärder även kan kompletteras med strukturkalkning om åkermarken består utav lerjordar för att uppnå ett potentiellt resultat.

Åtgärder: Kärrabo Kustvårdsförening tänker sig, att med hänsyn tagen till vad som sägs under rubriken ”beskrivning” med början på sidan 2 föreslå, att det anläggs/placeras/förläggs dels en fisklekplats/ översvämningsszon i storleken 0.1 ha dels en våtmark/ sedimentfälla/ fosforfälla av storleksordningen 0.15 ha samt en damm för bevattning i storleken 0.1 ha, vilket möjliggör recirkulering av närsalter på den produktiva åkermarken i anslutning till det öppna diket/bäcken. Föreslagna åtgärder bör placeras/förläggas mellan bilderna 13-16, söder om Lafsekullabäckens sträckning. Den ”artificiella meandringen” med hjälp av nedslagna ålbottengarn stolpar bör för att få ett så bra och effektivt resultat som möjligt befinna sig uppströms Lafsekullabäcken ovanför ovan angivna tre förslag till vattenåtgärder.

Om uppföljning, utvärdering och kontroll har skett av projekt ”Sloalycke” med avseende på bland annat fosforretention är inte känt per

Beskrivning av delprojektet med förslag till åtgärder och förväntat resultat

den 10 maj 2015, då detta projektkort skrivs.

Förväntat resultat: Ökad biologisk mångfald inom projektområdet med betoning lagd på fauna, mindre koncentration av närsalter till den grunda delvis instängda innersta viken till Kalmarsund, vilket i sin tur innebär bättre siktdjup, mindre förekomst av sediment, förbättrad vattenstruktur och vattenkvalité.

Okulär inspektion: Delprojektet har besökts och fotodokumenterats vid fyra tillfällen (2014-11-16, 2015-12-05, 2015-03-13 och 2015-04-24)

Övriga upplysningar: Om uppföljning, utvärdering och kontroll har skett av projekt ”Sloalycke” med avseende på bland annat fosforretention är inte känt per den 10 maj 2015, då detta projektkort skrivs.